

**Program interwencyjnych badań archeologicznych
i architektonicznych przy inwestycji pod nazwą:
„Budowa boiska w IX Liceum Ogólnokształcącym
z Oddziałami Dwujęzycznymi (dawniej Zespół Szkół
Ogólnokształcących nr 6),
Plac Mariacki 1 w Szczecinie”**

Autor programu badań:
mgr Bartłomiej Sil

Bartłomiej Sil
ul. Mikołaja Kopernika 2/12
70-241 Szczecin

**Program interwencyjnych badań archeologicznych i architektonicznych
przy inwestycji pod nazwą:
„Budowa boiska w IX Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi
(dawniej Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 6), Plac Mariacki 1 w Szczecinie”**

Teren inwestycji obejmuje obszar działki nr 22/3, obr. 1037 Śródmieście, na obszarze Starego Miasta w Szczecinie, adres: pl. Mariacki 1, 70-547 Szczecin – otoczenie szkoły oraz boisko sportowe IX Liceum Ogólnokształcącego (dawniej Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6).

Decyzją nr 686/2020 (numer pisma ZN.5142.16.2020.AHF z dnia 14 kwietnia 2020 r.) Zachodniopomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Szczecinie pozwolił na prowadzenie robót budowlanych na terenie historycznego układu urbanistycznego Starego Miasta w Szczecinie wpisanego do rejestru zabytków (nr rej. A-1, nr dec.: Kl.O.I-3/52 z dnia 28 listopada 1952 roku) określając zarazem szereg obowiązków z tym związanych.

Prace ziemne na działce nr 22/3, obr. 1037 Śródmieście, na obszarze Starego Miasta w Szczecinie mają być przeprowadzone w związku z przebudową boiska przyszkolnego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy IX Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie (dawniej Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 6). Obszar objęty planowaną inwestycją zajmuje północno-zachodnią część dawnego kwartału zabudowy Starego Miasta, który ograniczony był ulicami Mariacką (dawna Kleine Domstraße), Końskim Kieratem (dawna Roßmarktstraße), Farną (dawna Große Domstraße) oraz Placem Mariackim (dawny Marienplatz), który inwestycja we fragmencie również obejmuje. W jej pobliżu w 2002 roku prowadzone były prace wykopaliskowe obejmujące piwnice budynku obecnego IX Liceum Ogólnokształcącego (dawniej m.in. Altes Marienstiftsgymnasium wybudowane w XIX wieku w miejscu rozebranego, pochodzącego z XIII wieku kościoła Mariackiego). W ich trakcie odsłonięto pochówki związane z przylegającą do prezbiterium częścią cmentarza przykościelnego (Kołosowski 2005). Obszar tych badań obejmował piwnice wschodniego skrzydła budynku szkoły. Cmentarz przykościelny mógł swoim zasięgiem obejmować również część obszaru leżącego obecnie pod boiskiem szkolnym (Grecki 2006).

Architektoniczne i archeologiczne badania interwencyjne na obszarze inwestycji (do 1900 m², w tym boisko szkolne o powierzchni ~1508 m²) mają być przeprowadzone

w celu zadokumentowania ewentualnie odsłoniętych reliktyw zabudowy i zagospodarowania tego terenu:

- zachowanych reliktyw kamienic (z analizy historycznej tego miejsca wynika, że była tutaj zabudowa 2 i 3 piętrowa) wraz z ewentualnie zachowanymi reliktywami cmentarza oraz warstwami historycznej nawierzchni placu Mariackiego,

- pozostałości obiektów i nawarstwień archeologiczno-historycznych.

Obecne dane nakazują realizację prac archeologicznych i badań architektonicznych w następujący sposób:

- wizja lokalna wraz z wykonawcą inwestycji w celu ustalenia sposobu prowadzenia prac ziemnych;
- nadzór bezpośredni nad prowadzonymi pracami ziemnymi (prace będą obejmowały demontaż istniejącej płyty boiska sportowego na głębokość umożliwiającą wykonanie nowego podłoża oraz nawierzchni (około 0,85 m od obecnej nawierzchni), demontaż istniejących urządzeń i małej architektury, rozbiórka ogrodzenia oraz wykonanie nowych obiektów i instalacji wg projektu);
- zarejestrowanie i udokumentowanie odsłoniętych obiektów i nawarstwień antropogenicznych;
- zarejestrowanie kamiennie-ceglanych murów obwodowych dawnych kamienic oraz ewentualnych reliktyw cmentarza przykościelnego oraz historycznej nawierzchni placu Mariackiego;
- zadokumentowanie całego układu przestrzennego i stratygraficznego - zgodnie z decyzją konserwatorską;
- przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji wydobytego materiału ruchomego;
- wykonanie sprawozdania z przeprowadzonych badań.

Wszystkie realizowane prace terenowe zostaną zadokumentowane w postaci dokumentacji opisowej, pomiarowej, rysunkowej i/lub fotograficznej, wykonanej zgodnie z zaleceniami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Badania architektoniczne, prace archeologiczne oraz inwestycyjne wykonywane będą po uzyskaniu zgody na przeprowadzenie inwestycji. Termin ich zakończenia planowany jest najpóźniej na 31 grudnia 2021 roku. Inwestor poinformuje Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie o rozpoczęciu i zakończeniu prac z wymaganym wyprzedzeniem minimum 7 dniowym. Całość obszaru prac została zaznaczona na załączonym planie.

Wykonawcy prac archeologicznych i badań architektonicznych zostaną wyłonieni wśród osób spełniających wymagania odpowiednio § 12 ust. Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo

na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2018 r. poz. 1609 z późn. zm.) oraz art. 37e ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2020 r. poz. 282).

/mgr Bartłomiej Sil/

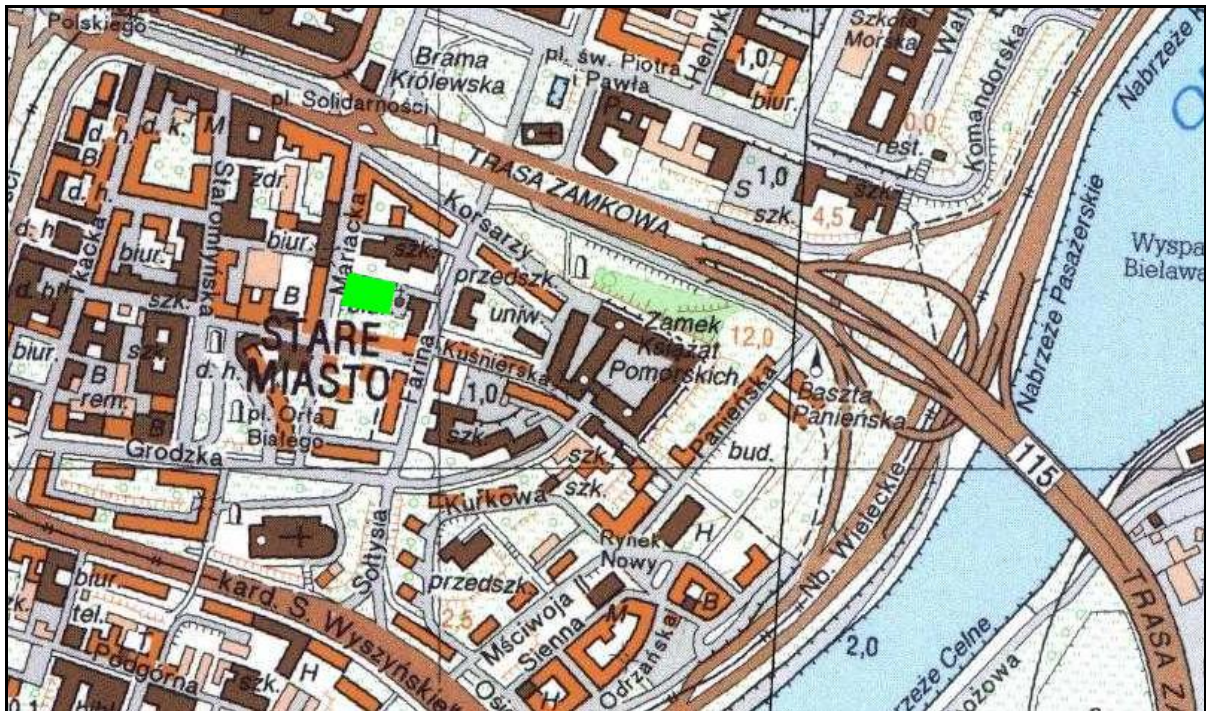
Bibliografia:

Grecki H.

1996 *Cmentarze Szczecina - karty cmentarzy wykonane na zlecenie Biura Dokumentacji Zabytków i Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie*. Szczecin.

Kołosowski P.

2005 *Pozostałości cmentarza dawnego kościoła p.w. Najświętszej Marii Panny odkryte w piwnicach Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 6 przy placu Mariackim 1 w Szczecinie*, [w:] M. Opęchowski, A. Łazowski, *Nekropolie, kirkuty, cmentarze: materiały konferencyjne, t. 2, s. 73 – 84*. Szczecin.

Ilustracja 1. Fragment mapy Szczecina w skali 1:5000 z zaznaczonym położeniem planowanej inwestycji (jasnozielony obszar).

Ilustracja 2. Fragmenty planów Szczecina z 1721¹ r. oraz 1937² r. z zaznaczonym orientacyjnym położeniem planowanej inwestycji (zakreskowane obszary).

¹ Plan de la Ville Stettin Anno MDCCXXI. (AP Szcz., Zb.Kart., sygn.815).

² Stettin (plan miasta), Stadtvermessungsamt Stettin, 1937, skala 1:10000.

Załącznik 1: Plan sytuacyjny inwestycji w skali 1:500.